

Vergeten voormoeders

Colofon

ISBN: 978 94 6365 897 3
re druk 2026
© 2026, Peggy Bijlsma

Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl
Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Vergeten voormoeders

*Hoe het vinden van de vrouwen in
je moederlijnen je leven kan verrijken*

Peggy Bijlsma

*Voor Elles, mijn lieve zus en de enige vrouw op aarde met wie
ik precies dezelfde vormoeders deel.*

Inhoud

Inleiding	9
1. Leeswijzer	15
2. De algemene systeemtheorie en familiesystemen	19
3. De verbinding van familiesystemen met het biopsychosociaal zingeingsmodel	24
4. Stamboomonderzoek, genealogie en genogrammen	36
5. Een stappenplan voor stamboomonderzoek	42
6. Genealogisch onderzoek doen	57
7. Voormoeders door de tijd heen	63
8. Vergeten voormoeders en vergeten kindjes	73
9. De samenstelling van families	82
10. Oermoeders, zielen en symboliek	90
11. Goud, recht, en synchroniciteit	103
12. Het zachte zuiden, helden en heldinnen	112
13. Voorouderverbinding en herstelwerk	122
14. Familieopstellingen	130
15. Verborgten verdriet en vorige levens	136
16. Grootmoederenergie	145
Nawoord	159
Geraadpleegde literatuur	161
Dankwoord	165

Inleiding

Op mijn vijfenvijftigste verjaardag schijnt de zon. Er hangen slingers in de kamer en uit de oven komt de geur van verse broodjes. Op tafel staat het ‘paardenbord’ al klaar. Het is een sierbord met een gouden rand, wat vroeger vast bij iemand aan de muur heeft gehangen. In het midden een jachttafereel met paarden, honden en ruiters in rode jasjes. Gekocht voor twee gulden in een kringloopwinkel en iedereen die jarig is in ons gezin eet die dag van dit kitscherige bord.

Aan mijn man heb ik een stamboom cadeau gevraagd. Bij de bibliotheek in de stad wordt een cursus aangeboden om mensen te leren om stamboomonderzoek te doen. Hij gaat er elke week heen. Een paar maanden lang.

Het zoeken begint, bij mijn ouders en grootouders. Ik besef dat weinig mensen de namen van hun overgrootouders kennen, weten waar ze geboren zijn en welk beroep ze hadden. En dat de achternamen van de (groot)vaders bekend zijn, maar wie zijn hun (groot)moeders en hoe luidt hun meisjesnaam?

Ik zoek mee en richt me op de acht moederlijnen van alle vier mijn grootouders, vrouwen van wie ik direct afstam, net zoals mijn zus en dochters.

Soms is het nacht als ik mijn laptop dichtklap. Dan is de donkere hemel de plek waar ik hen zoek, mijn voormoeders, de vrouwen die ons het leven schonken en met wie ik zo verweven ben. Mijn fascinatie om hen te leren kennen neemt toe met de jaren, omdat ik zelf opschuif in de moederlijnen en

nu twee generaties onder me heb. Ik ben inmiddels moeder en oma.

Hemelmoeders noem ik de vrouwen uit mijn maternale lijnen in dit boek. Niet vanuit een geloofsovertuiging, maar ik kan me lastig voorstellen dat ze zijn opgegaan in de aarde en voor altijd zijn verdwenen omdat ze dood zijn. De hemel is de plek waar ik niet zelf kan komen, maar waar de vrouwen die in mij voortleven de ruimte hebben. Als ik wandel kijk ik naar de wolkenhemel en zoek naar tekens en verhalen. Raap een gevallen blad op dat even zacht en geaderd is als de handen van mijn lieve omi. Nooit ben ik meer alleen. Ergens boven mij zijn er altijd hemelmoeders die bij me horen, die zonder oordeel naar me luisteren en me het wonder van het leven laten ervaren.

Vergeeten vormoeders vinden

Je geschiedenis draag je zichtbaar en onzichtbaar met je mee. Je genen bepalen je uiterlijk, maar ook je cellen aan de binnenkant hebben veel geheugencapaciteit en vergeten ervaringen die in allerlei situaties zijn opgedaan niet.

In je binnenste rusten de ervaringen van je voorouders. Er kan bewustzijn ontstaan als je wilt gaan begrijpen welke onzichtbare, maar toch aanwezige processen als primitieve beelden en levenssituaties van je voorouders door jou en je levensverhaal heen vloeien. Als je invloeden van vroeger zichtbaar durft te gaan maken en deze weet te veranderen als ze jou niet dienen, dan kies je voor een weg naar bevrijding.

Stamboomonderzoek richt zich op de afstammelingen van één persoon die zijn te vinden met feitelijke bewijzen van familienamen, geboortedata, -plaatsen en akten die bij de gemeente of in kerkelijke archieven zijn vastgelegd.

Een familiegeschiedenis traceert de voorouders van één persoon en bevat aanvullende biografische informatie, familie-tradities en verhalen.

Voormoeders vinden is genealogisch een grote taak, die meer van je onderzoekende houding vraagt. Die diepgang geeft, als je geduld hebt gehad, waarna je opeens een nieuwe bron vindt. Ik heb ervaren dat er meer mensen op zoek zijn naar hun voorouders en hun gegevens hebben mij weer geholpen om een deel van mijn familiepuzzel op te lossen. Collectieve synchroniciteit. Het ervaren van betekenisvolle toevalligheden, ook op groter niveau.

Door de eeuwen heen hebben vooral vrouwen als onze voormoeders zich aangepast aan oude opgelegde waarden. Om bij de groep te mogen blijven horen, om de familie te dienen, om veroordeling te vermijden en daardoor te overleven. Door onderzoek naar je voormoeders en hun vaak vergeten levens te doen ga je beseffen dat hen veel van die waarden zijn opgelegd door het patriërchaat. In jagers-verzamelaarsgroepen was er meer wederzijdse afhankelijkheid en gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen. In de daarop volgende fase van landbouw en bezit ontstond een hiërarchisch, religieus en juridisch systeem dat mensen en hun kwaliteiten opsplijst in mannelijke en vrouwelijke aspecten, waarbij de vrouwen ondergeschikt werden gemaakt aan de mannen. Door op zoek te gaan naar de zachtere krachten en de oorspronkelijke vrouwe-

lijkheid kun je je eigen waarden bepalen en bewust gaan dienen. Dan kan het bedachte cultuursysteem, wat vooral met mannelijke energie is doordrenkt en jarenlang ongevraagd is doorgegeven aan vele dochters eindelijk worden genuanceerd.

Waarom je familiegeschiedenis uitzoeken?

De invloed van overleden voorouders, de dode waarden en overtuigingen, de oude opgelegde gedragsregels en gewoonten zwerven nog in mensen rond als onzichtbare verschijnselen. Jij bent in staat om op zoek te gaan naar je familie verhalen en deze te vertellen of op te schrijven. Je kunt verzwegen aspecten belichten die decennialang door families sluipen en daardoor symbolisch de karmische navelstreng doorknippen.

Want al deze donkere verhalen willen zonder oordeel gezien en beluisterd worden, om niet meer eindeloos te hoeven worden herhaald. Probeer eens te bedenken wat de effecten van jouw handelen zijn op de vijfde generatie die na jou komt. Als familieschaduwen eindelijk tot rust mogen komen kunnen de zielen van de kindjes die nog geboren zullen worden een nieuwe start krijgen, zonder collectieve bagage uit het verleden.

Het heden en het verleden

In deze individualistische maatschappij word je geleerd dat je overal zelf verantwoordelijk voor bent. Voor je geluk, maar dus ook voor falen. Bijna iedereen komt op een bepaald moment in het leven op een punt dat de chaos compleet is. Dat je jezelf vragen gaat stellen: 'Wat is er werkelijk aan de hand?' 'Leef ik wel mijn mooiste leven?' In de Westerse cultuur leven

we in de toekomst: met botox voorkom je rimpels, morgen ben je nog perfecter, succesvoller en heb je nog meer geconsumeerd en in je bezit. Het verleden is van ondergeschikt belang. Het verleden lijkt voorbij, maar niks is minder waar.

Je bent geconditioneerd door regels, geboden en (ongeschreven) wetten van een geschiedenis die niet alleen van jouzelf is. Een geschiedenis waar niet van geleerd is heeft de sterke neiging om door mensen herhaald te worden. Hoeveel mentale ontsnappingspogingen worden gedaan door niet over problemen en familiegeheimen te praten? Hoeveel vrouwenlevens kennen hetzelfde leed als jaren, eeuwen geleden? De machtige invloed van het verleden blijft gelden tot het moment dat er eerlijke antwoorden komen op de vragen van de werkelijkheid. Dan kan in het nu het inzicht komen dat elk leven vanuit een grotere bron met een bedoeling wordt geleefd en kun je jezelf en je voorouders gaan steunen.

De taak die voor je ligt is je oorspronkelijkheid gaan (h)erkennen. Om vanuit het vrouwelijk beginsel van intellect, spiritualiteit en intuïtie de diepe inzichten van je mens-zijn te beseffen. Als oude obstakels kunnen worden afgebroken en overtollige ballast kan worden achtergelaten ontstaat er een natuurlijk vermogen om je te verbinden met je innerlijke kracht in het hier en nu.

Hoe kun je dit boek als handreiking gebruiken?

Tijdens mijn vooronderzoek voor dit boek heb ik veel gelezen, vragen gesteld en observaties gedaan. Ik heb mijn tantes en oudere nichten van mijn ouders geïnterviewd, (wetenschappelijke) literatuur bestudeerd, podcasts beluisterd en naar do-

cumentaires gekeken. Ik ben mijn geschiedenis ingedoken en heb zoveel mogelijk informatie geordend en toegankelijk proberen te maken. Ik vertrouw erop dat je er iets aan zult hebben, alleen al aan het besef dat we met velen zijn en dat onze voormoeders door de eeuwen heen in staat zijn geweest om te leren van het leven. Door hun verhalen te achterhalen en vertellen kun je meedoen in de cirkel van kennis delen, vaardigheden doorgeven en met een trotse houding voorleven dat alles voor ons nog lang niet voorbij is. Langzaamaan wordt duidelijk hoe het verleden samenhangt met het heden en hoe vrouwen door de eeuwen heen een ondergeschikte positie hebben gehad en wat hun ongelofelijke levenskracht is geweest. Het vinden en vertellen van hun verhalen leidt tot een enorme verrijking van huidige levens.

Een van mijn persoonlijke uitdagingen is kunnen besluiten wanneer goed goed genoeg is en weten dat volledig zijn onmogelijk is. Ik koos bij dit schrijfproces voor langzamer, oprechte aandacht, verwondering en intense dankbaarheid.

Peggy Bijlsma

Leeswijzer

Om de complexiteit en rijkdom van genealogisch onderzoek te begrijpen is in **hoofdstuk 1** gebruik gemaakt van de algemene systeem theorie (AST) Deze metatheorie biedt de mogelijkheid om in te gaan op alle belangrijke onderdelen van een mensenleven. In dit eerste hoofdstuk wordt deze overkoepelende theorie uitgelegd.

In **hoofdstuk 2** volgt de verbinding van familiesystemen met het biopsychosociale zingevingsmodel, waarbij de invloed vanuit vrouwelijke stamlijnen in families wordt beschreven vanuit biologisch, psychologisch, sociaal-cultureel en zingevingsperspectief. Eerst het technische werk: het opzetten van het weefgetouw met lange draden om straks jouw prachtige, kleurige stoffen te kunnen weven!

Hoofdstuk 3 geeft je uitleg over stamboomonderzoek, genealogie en genogrammen. Je kunt dan beter begrijpen welke terminologie in de wereld van stamboomonderzoek en genealogie wordt gebruikt en kunt deze gaan toepassen in je eigen onderzoeksproces. Na het bestuderen van de theoretische begrippen ga je eindelijk praktisch aan de slag!

In **hoofdstuk 4** lees je hoe je met stamboomonderzoek kunt beginnen, waar je op kunt letten en welke valkuilen er zijn. Stapsgewijs kom je verder in de technieken van stamboomonderzoek doen en vind je je wortels, takken, bladeren en bloesem.

Hoofdstuk 5 geeft uitleg over genealogisch onderzoek doen, de vervolgstap op stamboomonderzoek, om de verhalen van

je voormoeders te achterhalen en vertellen. Als er eenmaal een idee is van de verschillende thema's waarmee je naar stambomen en genealogisch onderzoek kunt kijken kun je de specifiekere kenmerken beschrijven en zul je meer woorden tot je beschikking hebben waarmee je je kunt uitdrukken. Deze investering is belangrijk om je onderzoeksresultaten in de vorm van een familiegeschiedenis te delen met familieleden of andere mensen die interesse hebben in deze verhalen.

In **hoofdstuk 6** lees je de eerste beschrijving van mijn *hemelmoeders* door de tijd heen. In het gehele boek vind je per generatie een verhaal van één van mijn vergeten voormoeders, haar naam, waar ze leefde en hoe haar persoonlijke situatie was.

Hoofdstuk 7 beschrijft een tijdsbeeld van dragen, baren, voeden, verliezen en verlangen in vroegere tijden. Onze voormoeders hebben erg veel moeten doorstaan op gebied van zwangerschap en geboorte. Door hier met empathie en respect bij stil te staan eren we de vrouwen die ons voorgingen en groeit het besef dat we zonder hen geen bestaan hadden gehad.

Hoofdstuk 8 geeft een beschrijving over gezinnen in vroeger tijden. Er werd minder gescheiden, maar er waren net zo veel of misschien wel meer samengestelde gezinnen. De invloeden hiervan lees je aan de hand van een levensverhaal van één van mijn *hemelmoeders*.

Hoofdstuk 9 gaat in op onze gezamenlijke afstamming van de oermoeder, de symboliek en betekenis van het moederschap en de archetypes, naamduiding en een beetje numerologie.

Hoofdstuk 10 door bezig te zijn met stamboomonderzoek en genealogische beschrijvingen te doen komen er steeds meer toevalligheden op je pad. Synchroniciteit en verbinding zijn de thema's van dit hoofdstuk.

Hoofdstuk 11 beschrijft de mensen die ons voorgingen en die soms een held of heldin kunnen worden genoemd door wat ze deden voor anderen (in oorlogstijd). En we gaan de landsgrenzen over naar het België van 1350, maak je klaar voor onze reis!

Hoofdstuk 12 geeft vertrouwen. Dit boek is geen zelfhulpboek en toch zul je heling vinden op meerdere gebieden. Als je klaar bent met het technische onderzoek is aanvullend beschreven hoe je verbinding kunt maken met je voorouders en hoe dit je huidige leven kan verrijken.

Hoofdstuk 13 geeft een inkijkje in familieopstellingen. Wat mag er aan de oppervlakte komen als het familiesysteem wordt opgesteld in de ruimte. En wat zijn de effecten van een familieopstelling op de mensen in een familiesysteem.

Hoofdstuk 14 neemt je mee naar verborgen verdriet en vorige levens door uitleg over regressie- en reïncarnatietherapie.

Hoofdstuk 15 sluit af met sprankelende grootmoederenergie. Een bron van wijsheid, geduld en compassie. Deze energie is er voor jou om je te helpen ruimte te maken voor verandering en een gevoel van veiligheid en heling.

Ten slotte volgt een **nawoord** en de **literatuurverantwoording**.